

Ministerie van Justitie en Veiligheid

**Protocol Identiteitsvaststelling
strafrechtsketen 2020**

Datum 15 april 2021
Status Definitief

Colofon

Afzendgegevens

**Directoraat-Generaal Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv
directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Auteurs

Inhoud

Colofon - 5

1 Inleiding - 9

- 1.1 Status en beheer van dit protocol - 9
- 1.2 Doel en achtergrond van het Protocol - 10
- 1.3 Definities - 11
- 1.4 Systematiek van identiteitsvaststelling - 15
- 1.5 De ketenpartners - 18

2 Algemene uitgangspunten - 21

3 Procedures - 29

- 3.1 Inleiding - 29
- 3.2 Identificatie en verificatie met ID-bewijs (P1) - 30
- 3.3 Verificatie met SKN + vingerafdrukken (P2) - 33
- 3.4 Identificatie met foto + vingerafdrukken (P3, P4) - 34
- 3.4.1 Identificatie met (foto +) 10 "platte" vingerafdrukken (P3) - 36
- 3.4.2 Identificatie met foto + 10 "gerolde" vingerafdrukken (P4) - 38
- 3.5 Nader identiteitsonderzoek (P5) - 38
- 3.6 Opleiding, kennis en expertise - 39

4 Matching - 41

- 4.1 De Matching Autoriteit: functies en taken - 41
- 4.2 Matching en de opvolging daarvan - 44

1 Inleiding

1.1 Status en beheer van dit protocol

Status en beheer

Dit protocol hoort bij de Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (hierna: Wivvg; Stb. 2009, 317) en geeft een nadere invulling daaraan. Dit protocol is op 15 april 2021 vastgesteld door de minister van Justitie en Veiligheid, namens deze getekend door de directeur-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving. Het Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (DGRR) draagt zorg voor het beheer ervan.

Het protocol heeft het karakter van een in 2006 gemaakte afspraak tussen de in de toenmalige Coördinatiegroep Informatievoorziening Strafrechtsketen (CIS) vertegenwoordigde organisaties over de wijze waarop de wet wordt toegepast.¹ De Rechtspraak en het Openbaar Ministerie nemen daarbij in zoverre een bijzondere plaats in, dat (a) de wet aan rechters en OvJ's geen verplichtingen maar alleen bevoegdheden toekent ten aanzien van de identiteitsvaststelling en (b) die bevoegdheden niet alleen de identiteitsvaststelling van verdachten en veroordeelden betreffen maar ook de identiteitsvaststelling van getuigen. Alles wat in dit Protocol voorgescreven wordt, moet daarom voor zover het de Rechtspraak en het OM betreft met inachtneming van die bijzondere positie worden gelezen.

Evaluatie van het protocol

Het protocol wordt periodiek, doch in ieder geval om de drie jaar, geëvalueerd en, indien nodig, geactualiseerd. Voorstellen tot wijziging kunnen door de ketenpartners worden ingebracht. Deze zullen worden meegenomen in de periodieke evaluatie- en actualisatieprocedure, of eerder indien noodzakelijk. Alle wijzigingen worden in de vorm van een wijzigingsvoorstel ter beoordeling en goedkeuring voorgelegd aan de Werkgroep Beheer Protocol.²

Naleving

De betrokken uitvoerende organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor de naleving van de wet en dit protocol. In de praktijk betekent dit dat elke uitvoerende ketenpartner die bij het identificatie- dan wel verificatieproces betrokken is binnen haar organisatie een verantwoordelijke benoemt die toeziet op naleving en juiste

¹ Op 15 augustus 2017 is het besluit tot instelling van de CIS ingetrokken, Stcr., 30 augustus 2017, nr. 48944

² De werkgroep Beheer Protocol bestaat o.a. uit vertegenwoordigers van politie, KMar, OM, Justid en DGRR.

toepassing van het protocol, en zo nodig interne maatregelen treft die normconform gedrag bevorderen. Daarnaast wordt periodiek in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid namens deze de directeur-generaal Rechtspleging en Rechts-handhaving een nader in te vullen ketenbrede audit uitgevoerd teneinde na te gaan of het protocol door alle partijen op een juiste wijze wordt toegepast.

1.2

Doele en achtergrond van het Protocol

In de strafrechtsketen is een deugdelijke vaststelling van de identiteit van personen van fundamenteel belang. Persoonsverwisseling en identiteitsfraude hebben ernstige gevolgen voor de integriteit en effectiviteit van de strafrechtspleging en voor de eventuele slachtoffers van identiteitsfraude. Het is daarom van belang dat de voorgeschreven werkwijze voor het vaststellen van de identiteit van verdachten en veroordeelden aan hoge eisen voldoet en door heel de keten heen eenduidig wordt gevolgd.

Doele van de wet en het protocol is daarom dat op een aantal momenten in een strafrechtelijk traject waarop contact is met een verdachte of veroordeelde diens identiteit met bijzondere zorgvuldigheid wordt vastgesteld. Dit betreft de volgende momenten:

- de aanhouding en voorgeleiding van een verdachte,
- het verhoor van de verdachte door een opsporingsambtenaar, een officier van justitie, de rechter-commissaris of de Raadkamer
- het onderzoek op de terechtzitting,
- de afname van celmateriaal ten behoeve van de bepaling van een DNA-profiel,
- de insluiting in een Penitentiaire (of Justitiële jeugd- of GGZ-) Inrichting in het kader van voorlopige hechtenis of de tenuitvoerlegging van een straf of maatregel, en het verlaten van zo'n inrichting,
- contacten met de (jeugd-)reclassering en/of de Raad voor de kinderbescherming en/of een instelling voor GGZ in het kader van advies, reclasseringstoezicht, begeleiding/behandeling en/of werkstraf/taakstraf.

Voor andere categorieën dan de verdachte of veroordeelde, zoals getuigen (in strafzaken) en opgeëiste personen (in uitleveringszaken), betreft de identiteitsvaststelling ingevolge de wet alleen die gevallen dat de rechter twijfelt over de identiteit van betrokkenen.

Er zijn onder de huidige wetgeving vier "standaard"-middelen om de identiteit van een verdachte of veroordeelde vast te stellen:

1. de eigen opgave van de betrokkene,
2. een echt, eigen, geldig en gekwalificeerd ID-bewijs ingevolge de Wet op de identificatieplicht,³
3. een foto van het gelaat,
4. vingerafdrukken.

De wet geeft aan *welk* middel *wanneer* mag worden ingezet, *wat* de voorwaarden zijn en *welke* functionaris bevoegd is. Als deze middelen geen uitkomst bieden, kunnen alle andere wettige opsporings- en bewijsmiddelen worden ingezet.

Het protocol omschrijft nader *hoe* deze middelen worden toegepast. Het beschrijft op basis van de Wivvg de procedure op hoofdlijnen en de functionele eisen waaraan de vaststelling van de identiteit van verdachten, veroordeelden en getuigen in de strafrechtsketen (en de opgeëiste persoon in uitleveringszaken) moet voldoen. Deze eisen worden nader uitgewerkt in ketenprocesmodellen en vervolgens in de werkprocessen van de ketenpartners en de werkinstructies voor de uitvoerende ambtenaren.

Het protocol beschrijft overigens niet *alle* elementen uit de Wivvg. Een aantal elementen uit de wet heeft namelijk niet betrekking op de identiteitsvaststelling ten behoeve van de keten als geheel, maar alleen op onderdelen van de keten. Dit betreft bijvoorbeeld het nemen van handpalmafdrukken en de overige "maatregelen in het belang van het onderzoek" ex art. 61a WvSv, en het nemen van vingerafdrukken door DJI ten behoeve van het eigen interne bedrijfsproces. Deze elementen komen *niet* terug in dit protocol.

1.3 Definities

Voor de toepassing van dit Protocol worden de volgende begrippen gehanteerd:

³ Dit wordt toegelicht in paragraaf 3.2

TERM	DEFINITIE IN HET KADER VAN DIT PROTOCOL
administratieve identiteit	de set van gegevens die omtrent een persoon zijn opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP), het Register Niet-Ingezeten (RNI) als onderdeel van de BRP, de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) of een met deze registers vergelijkbaar buitenlands register, dan wel de gegevens omtrent een persoon die zijn opgenomen in een wettig identiteitsbewijs. Deze set van gegevens wordt ook wel aangeduid als: de personalia van een persoon
biometrie	het gebruik van foto's en/of vingerafdrukken van een persoon ten behoeve van de identiteitsvaststelling
biometrische identiteit	een unieke set van onveranderlijke dan wel langdurig stabiele fysieke kenmerken van een persoon
BVID	Basis Voorziening Identificatie. Dit is de software die wordt gebruikt bij de bediening van de ID-zuil
identiteit	een set van gegevens waaronder een verdachte of veroordeelde uniek geïdentificeerd wordt in de strafrechtsketendatabank (SKDB)
identificeren, identificatie	identiteitsvaststelling ten aanzien van een verdachte of veroordeelde bij het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject
identificerend persoonsgegeven	elk (relatief) onveranderlijk of voor langere tijd stabiel persoonsgegeven dat dienstig is of kan zijn om de identiteit van een persoon uniek vast te stellen
identiteitsvaststelling	het vaststellen wie iemand is met het oog op een in de strafrechtsketen te nemen beslissing of te verrichten handeling. Identiteitsvaststelling kent twee vormen: identificatie en verificatie
ID-staat	formulier met identificerende persoonsgegevens dat wordt samengesteld vanuit de ID-zuil
ID-zuil	een technische voorziening die is ontworpen voor de identiteitsvaststelling binnen het strafrecht en het vreemdelingenrecht De software voor deze zuil wordt BVID genoemd.

personalia	de gegevens waaronder een persoon wordt aangeduid in een bestand, zoals: naam, adres, woonplaats, geboortedatum, geboorteplaats, status
registreren, registratie	opnemen van gegevens omtrent een persoon in een bestand (register) (met "registratie" wordt soms gedoeld op de opgenomen set gegevens zelf)
strafrechtsketen	het proces van toepassing van het strafrecht, bestaande uit de stappen opsporen, vervolgen, berechten en tenuitvoerleggen
strafrechtsketendatabank (SKDB)	het centrale bestand van de identificerende administratieve persoonsgegevens en foto's van verdachten en veroordeelden in de strafrechtsketen
strafrechtsketennummer (SKN)	het nummer waaronder verdachten en veroordeelden in de SKDB uniek worden aangeduid
traject	de gang van een individuele zaak resp. justitiabele door de keten naar aanleiding van een specifiek delict (of verdenking)
verifiëren, verificatie	identiteitsvaststelling ten aanzien van een verdachte of veroordeelde bij een later contactmoment in dezelfde zaak waarin de identificatie heeft plaatsgevonden
verificatiemodule	(a) een opstelling van een computer met daaraan gekoppeld een apparaat voor het digitaal nemen van één of twee vingerafdrukken; (b) de software (BVID)

Enkele van de hierboven gegeven definities worden hieronder nader toegelicht:

Persoonsgegeven, identificerend persoonsgegeven

De term "persoonsgegeven" is ruimer dan "personalia" of "identificerend persoonsgegeven". Een "persoonsgegeven" is elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (art. 1 sub 1 Wjsg); dus niet alleen de personalia.

De "identificerende" persoonsgegevens kunnen fysiek of administratief van aard zijn. In beide gevallen gaat het om relatief onveranderlijke gegevens. In onderstaand schema worden enkele voorbeelden gegeven:

	(relatief) veranderlijk	(relatief) onveranderlijk = "identificerende persoonsgegevens"
fysiek	<ul style="list-style-type: none"> • kleur van het haar • haardracht 	<ul style="list-style-type: none"> • geslacht • vingerafdrukken • gelaatskenmerken • tatoeages • gebitskenmerken • iris • DNA
administratief	<ul style="list-style-type: none"> • adres • woonplaats • postadres 	<ul style="list-style-type: none"> • naam • geboorteplaats en - land • geboortedatum • nationaliteit

SKDB, SKN

Voor de strafrechtsketen wordt een centraal bestand van identificerende administratieve persoonsgegevens en foto's van verdachten en veroordeelden opgebouwd: de strafrechtsketendatabank (SKDB; zie artikel 27b, vierde lid, WvSv). Er is een algemene maatregel van bestuur opgesteld waarin de gegevens worden aangewezen die in de SKDB worden opgenomen (Stb. 2009, 352). Ook het strafrechtsketennummer (SKN) heeft een wettelijke grondslag (artikel 27b, eerste lid, WvSv). Het gebruik ervan binnen de strafrechtsketen is verplicht krachtens het derde lid van artikel 27b. De uitgifte van SKN's en het beheer van de SKDB worden behandeld in hoofdstuk 4 van dit protocol.

Identiteit

Een identiteit is een set van gegevens die onder één SKN is gebracht. De optimale identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen omvat de administratieve én de biometrische identiteit. De eigen opgave van de betrokkene kan worden getoetst aan zijn administratieve gegevens. Het identiteitsbewijs bevat administratieve gegevens alsmede een foto en bij een aantal identiteitsbewijzen ook een aanduiding van de lengte van betrokkene. Foto's en vingerafdrukken zijn naar verhouding de krachtigste middelen om een verband te leggen tussen een fysieke persoon en de over hem of haar opgeslagen gegevens. Als in een zaak op geen enkele wijze binnen een redelijke termijn de administratieve identiteit van de verdachte te achterhalen is, kan de strafrechtsketen desnoods ook werken met alleen een fysieke

(biometrische) identiteit, bijvoorbeeld in het geval van dagvaarding op signalement.⁴

Identiteitsvaststelling, registreren, identificatie, verificatie

Identiteitsvaststelling kent twee vormen: identificatie en verificatie.

Identificatie is een activiteit van een opsporingsambtenaar (politie, KMar, BOD, BOA). Identificatie houdt in dat ten behoeve van de toepassing van het strafrecht wordt vastgesteld *wie* de betrokkene is. Zij kan worden uitgevoerd met of zonder gebruikmaking van foto en vingerafdrukken. Zij vindt plaats bij het eerste contactmoment naar aanleiding van een vermoedelijk gepleegd strafbaar feit, dus bij ieder nieuw delict (iedere nieuwe verdenking). Dat eerste contactmoment zal meestal zijn de staandehouding of aanhouding van een verdachte in de zin van het Wetboek van Strafvordering. Staandehouding geschieft op straat en heeft uitsluitend ten doel de identiteit van een verdachte vast te stellen op basis van een aantal administratieve gegevens (art. 52 WvSv). Aanhouding betekent het overbrengen van de verdachte naar een plaats voor verhoor (art. 53-54 WvSv).⁵

Verificatie heeft betrekking op een interventie die later in het traject wordt verricht. Verificatie houdt in dat wordt vastgesteld *of* de persoon die bij een contactmoment in de keten verschijnt, de juiste persoon is, d.w.z. degene die eerder in het traject als verdachte is geïdentificeerd. Het SKN is in die gevallen al tevoren bekend (en de personalia meestal ook). Ook is al tevoren bekend of van betrokkene reeds vingerafdrukken zijn opgenomen in het vingerafdrukkenbestand.

Registratie in de SKDB is mogelijk bij identificatie mét of zonder gebruikmaking van vingerafdrukken. Registratie in de SKDB geschieft – met inachtneming van de wettelijke bewaartermijnen van de desbetreffende gegevens - in beginsel slechts eenmaal, namelijk bij de eerste keer dat iemand wordt geïdentificeerd. Als een verdachte meer dan eenmaal is geïdentificeerd (zonder resp. met gebruikmaking van biometrie), worden die identiteiten in de SKDB aan elkaar gekoppeld overeenkomstig de principes die zijn geformuleerd in hoofdstuk 2 van dit protocol en op zodanige wijze dat kenbaar is wat de grondslag is van de identificatie en van de koppeling.

1.4

Systematiek van identiteitsvaststelling

Identificatie kan worden uitgevoerd zonder of met gebruikmaking van foto en vingerafdrukken.

⁴ In dat geval wordt de verdachte geregistreerd als "N.N." met vermelding van zijn SKN.

⁵ Indien de verdachte wordt uitgenodigd om op het bureau te verschijnen kan dit ook worden aangemerkt als eerste contactmoment.

- Identificatie zónder gebruikmaking van foto en vingerafdrukken houdt in het vaststellen van iemands identiteit op basis van (afgezien van de eigen opgave van de betrokkene) alleen een identiteitsdocument in de zin van de Wet op de identificatieplicht (WID). Dit wordt, in de gevallen dat de identificatie wordt uitgevoerd op een bureau, met apparatuur (documentscanner) ondersteund. Er wordt dan een check uitgevoerd op de SKDB en andere registers (BVBSN, NSIS). In de overige gevallen ontstaat het contact met de SKDB pas als ter zake van het vermoedelijk gepleegde strafbare feit proces-verbaal wordt opgemaakt. Blijkt betrokkene nog niet bekend in de SKDB, dan wordt hij geregistreerd zónder dat foto en vingerafdrukken van hem genomen zijn.
- Bij identificatie mét gebruikmaking van foto en vingerafdrukken wordt (geautomatiseerd) nagegaan of de betrokkene al in de SKDB bekend is. Blijkt betrokkene nog niet bekend, dan wordt hij terstond geregistreerd.
- In de Wivvg is de volgende systematiek van ID-vaststelling voorzien.
- Bij het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject, dus in geval van staandehouding of aanhouding of bij enig ander (eerste) verhoor van een verdachte door een opsporingsambtenaar, wordt betrokkene gevraagd naar zijn personalia. De verdachte is niet verplicht tot antwoorden (art. 29, eerste lid, WvSv), óók niet op vragen naar zijn personalia.
- In geval van aanhouding op verdenking van een misdrijf waarvoor *geen* voorlopige hechtenis is toegelaten, geschiedt de identificatie in beginsel aan de hand van een echt, eigen, geldig en gekwalificeerd identiteitsbewijs (= procedure 1).
- In geval van aanhouding of verhoor op verdenking van een misdrijf waarvoor *wel* voorlopige hechtenis is toegelaten, wordt bij het eerste contactmoment door middel van de vingerafdrukken nagegaan of betrokkene al op basis van vingerafdrukken is geregistreerd. Is dat niet het geval, dan wordt hij alsnog geregistreerd. Is betrokkene eenmaal *bekend* in de SKDB, dan kan hij bij elke volgende gelegenheid, hetzij in het lopende traject, hetzij in volgende trajecten (d.w.z.: naar aanleiding van nieuwe strafbare feiten), worden *herkend*.
- Het vorenstaande is ook van toepassing in alle gevallen waarin, zonder dat sprake is van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, bij een opsporingsambtenaar twijfel bestaat over de identiteit van de verdachte. In die gevallen is echter een bevel nodig van de officier of hulpofficier van justitie. Bij latere contactmomenten in hetzelfde strafrechtelijke traject wordt volstaan met verificatie. Als van de betrokkene reeds vingerafdrukken genomen zijn, wordt de verificatie uitgevoerd aan de hand van de combinatie "SKN + vingerafdruk(ken)" (procedure 2). Zijn van betrokkene nog geen vingerafdrukken bekend, dan wordt de verificatie uitgevoerd aan de hand van een identiteitsbewijs (procedure 1).

Alleen bij het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak is dit anders: daar heeft de OvJ c.q. de rechter de bevoegdheid om bij twijfel aan de identiteit van de als verdachte verschenen persoon (voor de OvJ in het kader van een strafbeschikking en voor de rechter op de terechting, in de raadkamer of bij de rechter-commissaris) de verificatie aan de hand van een identiteitsdocument en/of vingerafdrukken uit te (laten) voeren.

Met het oog op de verificatie aan de hand van het identiteitsbewijs is de verdachte (of veroordeelde) verplicht een identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden indien een rechterlijk ambtenaar of de reclasseringssmedewerker of de medewerkers van de Raad voor de kinderbescherming of de directeur van de penitentiaire inrichting waar hij wordt ingesloten, daar om vraagt.

- Bij eerste insluiting in een penitentiaire inrichting (PI) wordt -ten behoeve van de deugdelijke verbinding met de VVI/SKDB- de identiteit van de in te sluiten persoon geverifieerd op de wijze zoals beschreven (dus P1a of P2). Daarnaast worden bovendien *altijd* foto's en vingerafdrukken genomen voor de eigen interne bedrijfsvoering van DJI conform de Penitentiaire Beginselenwet (art. 28), de Beginselenwet verpleging ter beschikkinggestelden (art 22) en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (art. 33).

De combinatie van middelen leidt tot een aantal onderscheiden procedures, die in hoofdstuk 3 worden beschreven.

De systematiek van identificatie en verificatie van verdachten en veroordeelden kan als volgt schematisch en vereenvoudigd worden samengevat:

	IDENTIFICATIE		VERIFICATIE	
	niet VH-delict, geen twijfel omtrent ID	VH-delict en/of twijfel omtrent ID	v.a. nog niet bekend	v.a. reeds bekend
eigen opgave van betrokkenen	+	+	(+)	(+)
ID-bewijs	+	+	+ ⁶	-
SKDB-foto	-	nemen	-	inzien
een of meer vingerafdrukken	-	+	-	+ ⁷
procedure (cfm. protocol)	1a	3/4	1b	2
artikel WvSv (cfm. Wivvg)	27a lid 1, eerste en tweede volzin; 55c lid 1	27a lid 1, derde volzin; 55c lid 2 en lid 3	27a lid 2, tweede volzin	27a lid 2, eerste volzin

+ van toepassing

- niet van toepassing

1.5

De ketenpartners

De ketenpartners zijn de organisaties die betrokken zijn bij de opsporing, vervolging, berechting en tenuitvoerlegging in het kader van de strafrechtspleging. Zij hebben een gemeenschappelijk belang bij - en dienovereenkomstige verantwoordelijkheid voor - deugdelijke identiteitsvaststelling en registratie van verdachten en veroordeelden overeenkomstig de wet en dit protocol.

De ketenpartners die in de uitvoering van een primaire processen contact hebben met verdachten en veroordeelden (en getuigen) en op wie dus de wet en het protocol van toepassing zijn, zijn:

- de politie
- de Koninklijke Marechaussee
- de vier bijzondere opsporingsdiensten (BOD'en)
- buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's)
- de Riksrecherche
- het Openbaar Ministerie
- de Rechtspraak
- de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)
- het NIJP

⁶ Rechter/OvJ: alleen bij twijfel, vgl. art29c Sv.

⁷ Rechter/OvJ: alleen bij twijfel, vgl. art29c Sv.

- de instellingen voor jeugdzorg en/of GGZ voor zover zij patiënten of cliënten op strafrechtelijke titel behandelen
- de drie reclasseringsinstellingen (3RO)
- de Raad voor de Kinderbescherming
- instellingen die krachtens de Jeugdwet gecertificeerd zijn om kinderbeschermingsmaatregelen en maatregelen in het kader van de jeugdreclassering te mogen uitvoeren

Zij moeten handelingen verrichten en beslissingen nemen ten aanzien van verdachten en veroordeelden (en getuigen), en moeten bij gelegenheid van een contactmoment de identiteit van de betrokkenen vaststellen.

Daarnaast spelen enkele instanties een ondersteunende rol bij de identiteitsvaststelling, in termen van onderzoek en/of registratie:

- de Landelijke Eenheid van de politie (onderzoeken, registreren en beheren van vingerafdrukken),
- de Justitiële Informatiedienst (beheer SKDB en VVI, toekennen SKN, Matching Autoriteit).

Het NFI onderzoekt, registreert en beheert de DNA-profielen. Medewerkers van het NFI hebben doorgaans alleen contact met justitiabelen in de zin van de wet en dit protocol tijdens het afnemen van het celmateriaal van de veroordeelde. Het NFI werkt conform de Wivvg met het SKN.

Door medewerkers van het CJIB worden verdachten en/of veroordeelden telefonisch gehoord, maar daarbij kan geen sprake zijn van het overleggen van een identiteitsbewijs, het vergelijken van personen met in het dossier van hen aanwezige foto's of het verifiëren van vingerafdrukken. Ook voor zover door medewerkers van het CJIB verdachten en/of veroordeelden aan de balie te woord gestaan worden, is er doorgaans geen sprake van een in de wet voorzien moment van verificatie. Toepassing van het protocol is in die situaties dus niet aan de orde. Wel werkt het CJIB conform de Wivvg met het SKN voor zover het verdachten en veroordeelden betreft.

2 Algemene uitgangspunten

De grondslag van de wet (Wivvg) - en daarmee ook van dit protocol - is:

- dat bij het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject de identiteit van de verdachte eenduidig voor heel de keten wordt vastgesteld en vastgelegd (= identificatie),
- dat die identiteit wordt gekoppeld aan een uniek en door alle organisaties binnen de keten verplicht te gebruiken nummer (= het SKN),
- dat bij een aantal latere contactmomenten in hetzelfde strafrechtelijke traject de identiteit wordt geverifieerd (= verificatie), en
- dat in meer gevallen dan voorheen voor de identificatie en verificatie gebruik wordt gemaakt van identiteitsbewijzen, foto's en vingerafdrukken.

De volgende uitgangspunten en ontwerpbeslissingen liggen voorts ten grondslag aan (de wet en) dit protocol.

- a. Er is een centraal bestand met identificerende en andere administratieve persoonsgegevens van verdachten en veroordeelden voor de strafrechtsketen: de strafrechtsketendatabank (SKDB). In het Bivv⁸ worden de gegevens aangewezen die in de SKDB moeten en mogen worden opgenomen. Voor de identificatie en verificatie van personen in de strafrechtsketen maken alle ketenpartners gebruik van dit centrale bestand. Het bevat tevens de foto's van verdachten en veroordeelden die overeenkomstig dit protocol zijn genomen ten behoeve van identiteitsvaststelling voor de keten.
- b. Er is een centraal bestand met vingerafdrukken van verdachten en veroordeelden ten behoeve van identiteitsvaststelling voor de strafrechtsketen.⁹ Dit bestand bevat de (sets van) vingerafdrukken die overeenkomstig het WvSv en dit protocol zijn genomen ten behoeve van de identiteitsvaststelling voor de strafrechtsketen.
- c. Iedere verdachte krijgt een SKN. Alle gegevens in de SKDB en in het vingerafdrukkenbestand die betrekking hebben op éénzelfde persoon worden opgenomen onder dit SKN. Het SKN is het verbindingspunt tussen de geregistreerde identiteit en de over die persoon opgenomen gegevens in de diverse bestanden in de keten. Het wordt toegekend door de MA en alleen gebruikt voor

⁸ Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden (Stb. 2009, 352).

⁹ Hiermee wordt zowel gedoeld op de Voorziening voor verificatie en identificatie (VVI) als op HAVANK; deze worden in dit protocol functioneel als één beschouwd.

- communicatie tussen de functionarissen c.q. organisaties binnen de keten, of voor
 - gegevensuitwisseling tussen de SKDB en de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV), of voor
 - registratie in de eigen bestanden en systemen van ketenpartners.
- Voorkomen moet worden dat het nummer gaat circuleren buiten dit door de wet afgebakende domein. Het is daarom ongewenst dat het SKN wordt vermeld op documenten die (alleen) naar burgers (justitiabelen) gaan, zoals brieven, of op documenten die naar instanties buiten de strafrechtsketen gaan. Het nummer bevat geen informatie. Een (nieuw) SKN wordt in beginsel alleen uitgegeven als de betrokkene nog niet eerder conform P3/P4 is geregistreerd. Het SKN wordt ook opgenomen in het vingerafdrukkenbestand en in de DNA-databank van het NFI.
- d. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het eerste contactmoment en de opvolgende contactmomenten met een verdachte of veroordeelde in een strafrechtelijk traject. De identiteitsvaststelling bij het eerste contactmoment (= identificatie) dient ertoe eenmalig en eenduidig vast te stellen op wie de strafzaak betrekking heeft. De identiteitsvaststelling bij alle opvolgende contactmomenten (= verificatie) dient ertoe te waarborgen dat degene die verschijnt inderdaad degene is die daar en dan moet verschijnen, d.w.z. degene op wie de voorgenomen beslissing of handeling betrekking heeft. Bij alle opvolgende contactmomenten is in de regel tevoren bekend wie op een bepaalde plaats en tijd dient te verschijnen; bij het eerste contactmoment is dat doorgaans niet het geval.
 - e. De functionarissen die doorgaans als eerste met een verdachte in aanraking komen, zijn de opsporingsambtenaren: politie, Koninklijke Marechaussee, Bijzondere Opsporingsdiensten en BOA's. Zij voeren de identificatie uit en leggen hun verrichtingen en bevindingen vast in het proces-verbaal dat zij opmaken ingevolge art. 152 WvSv.
 - f. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de standaardprocedure voor identiteitsvaststelling en de escalatieprocedure (opschalen bij twijfel, zie par. 3.1 en 4.2). De standaardprocedure bevat vier elementen: de eigen opgave van betrokkene, het identiteitsbewijs, de foto en de vingerafdrukken. De wet bepaalt welk element in welke situatie moet of mag worden ingezet. Een identiteit die conform procedure 3 of 4 van dit Protocol is vastgesteld op basis van een echt, eigen, geldig en gekwalificeerd ("EEGG") ID-bewijs, mét foto en vingerafdrukken, wordt wel aangeduid als een "gevalideerde" identiteit.
 - g. De opsporingsambtenaar die bij gelegenheid van het eerste contactmoment de identiteit van een verdachte vaststelt (identificatie), gebruikt daarvoor

uitsluitend de gegevens die hij "vanuit de betrokken" verkrijgt, dat wil zeggen: uit de verklaring van de verdachte en/of uit een door de verdachte aangeboden of bij hem aangetroffen identiteitsbewijs en/of vanuit de genomen biometrische kenmerken (foto, vingerafdrukken). Hij biedt de aldus door hem verzamelde gegevens aan via de ID-module aan (het vingerafdrukkenbestand en) de SKDB. Het is uitdrukkelijk *niet* de bedoeling dat hij de desbetreffende gegevens ophaalt uit de SKDB of enige andere databank teneinde de registratie daarop te baseren (met voorbijgaan aan de gegevens die "vanuit de verdachte" worden verkregen). Zou dit wel gebeuren, dan zou dit de waarde zowel van de identiteitsvaststelling als van de gegevens in de SKDB ondermijnen. De betrokken opsporingsinstanties borgen dit uitgangspunt in hun procedures, processen en systemen.

- h. Indien van een verdachte reeds vingerafdrukken aanwezig zijn, wordt voor de verificatie in de regel gebruik gemaakt van vingerafdrukken. Dit geldt alleen niet voor verhoren door de rechter (op of buiten de terechting) of de officier van justitie (in het kader van de strafbeschikkingen).
- i. Registratie van een verdachte in de SKDB houdt in het toekennen van een SKN aan die persoon en het opnemen van de identificerende persoonsgegevens onder dat SKN. Een verdachte wordt geregistreerd als zijn of haar identiteit overeenkomstig de procedures 1, 3 of 4 van dit protocol is vastgesteld. Er zijn echter enkele uitzonderingen op deze regel. Het kan zijn dat een verdachte wordt vervolgd en veroordeeld zonder dat er ooit enig contactmoment in de zin van de wet en het protocol is geweest, onder meer als zonder staandehouding of aanhouding een (mini-)pv wordt opgemaakt en ingestuurd naar het CJIB of het OM; ook in dat geval zal aan die verdachten een SKN moeten worden toegekend. Een derde uitzondering betreft het geval van bekeuring op kenteken overeenkomstig artikel 181 Wegenverkeerswet 1994. Onder de in dat artikel vermelde voorwaarden is de eigenaar of houder van het motorrijtuig strafrechtelijk aansprakelijk. Diens gegevens worden vanuit het kentekenregister (RDW) in de SKDB opgenomen en daaraan wordt een SKN toegekend (voor zover betrokken nog niet geregistreerd was onder een SKN).
- j. Van de vier standaardelementen voor identiteitsvaststelling vormen de foto's en de vingerafdrukken het sterkste verbindingspunt tussen de persoon en diens administratieve identiteit. Van identiteiten die met gebruikmaking van vingerafdrukken zijn vastgesteld, kan met naar verhouding de hoogste graad van waarschijnlijkheid worden vastgesteld dat zij op dezelfde persoon betrekking hebben. Die identiteiten kunnen "hard" gekoppeld worden, zelfs al is er geen EEG ID-bewijs aanwezig. "Hard koppelen" wil zeggen dat verschillende identiteiten zonder meer onder één

SKN worden gebracht.

Alle andere koppelingen tussen vastgestelde identiteiten zijn "zacht".

"Zacht" koppelen van identiteiten wil zeggen dat een identiteit die zonder gebruikmaking van vingerafdrukken is vastgesteld, wordt gekoppeld aan een identiteit die al eerder - met of zonder gebruikmaking van vingerafdrukken - is vastgesteld; in dat geval worden beide identiteiten onder hetzelfde SKN gebracht, onder vermelding van de grondslag van de identificatie en de koppeling. Een "zachte" koppeling kan ook aan de orde zijn in de situatie dat identiteiten onder verschillende SKN's (blijken te) zijn geregistreerd terwijl zij waarschijnlijk op dezelfde persoon betrekking hebben; in dat geval wordt er een verbinding gelegd tussen die SKN's.

Ook bijvoorbeeld de koppelingen met de identiteiten in de BRP, via het BSN, zijn dus "zachte" koppelingen. Dit geldt óók voor de vingerafdrukken die sinds 21 september 2009 ingevolge de herziene Paspoortwet (Stb. 2009, 252) in de paspoorten worden opgenomen, omdat het verband tussen BSN en biometrie slechts indirect wordt gelegd, namelijk via het document.

Bovendien zullen ook in die (toekomstige) situatie de vingerafdrukken in verreweg de meeste gevallen niet gelijktijdig met de uitgifte c.q. het toekennen van het BSN aan een persoon worden genomen en geregistreerd, maar pas jaren later. Het BSN wordt immers in beginsel bij de geboorte toegekend, maar de meeste mensen krijgen pas later een paspoort of ID-kaart.

Indien daarentegen een verdachte voor de eerste maal met gebruikmaking van vingerafdrukken, dus overeenkomstig P3 of P4, wordt geïdentificeerd, wordt daarbij *terstond* een nieuw SKN uitgegeven en toegekend. Het SKN dat is toegekend op basis van identificatie mét gebruikmaking van vingerafdrukken (conform P3 of P4) is het hoofd-SKN van betrokkene. Eventuele registraties van betrokkene die reeds eerder zijn aangemaakt op basis van een identificatie zonder gebruikmaking van vingerafdrukken (en waaraan al dan niet reeds een SKN is toegekend) worden daar "zacht" aan gekoppeld. Dit geldt ook voor registraties die naderhand eventueel nog plaatsvinden op basis van een identificatie zonder gebruikmaking van vingerafdrukken (dus conform P1). Het oordeel over het leggen van een "zachte" koppeling is voorbehouden aan de MA (zie hst. 4 van dit protocol).

- k. In geval van identificatie maakt ook het raadplegen van (authentieke) registers zoals de BRP (bestaande uit GBA-BRP en RNI-BRP) en/of de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV), onderdeel uit van de standaardprocedure.¹⁰

¹⁰ Op 6 januari 2014 is de Wet basisregistratie personen (Wet BRP) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (Wet GBA) uit 1994.
Pagina 24 van 49

- I. De verschillende soorten identificerende gegevens (personalia c.q. administratieve gegevens, foto, vingerafdrukken) worden altijd verzameld en vastgelegd op een zodanige wijze dat een onverbrekelijke samenhang tussen deze gegevens is gewaarborgd. Indien vingerafdrukken zijn genomen, wordt een integere, ondubbelzinnige, goed gedocumenteerde en eenvoudig reproduceerbare relatie tot stand gebracht tussen de vanuit de betrokken verzamelde personalia en diens vingerafdrukken. Deze relatie wordt zorgvuldig, veilig en duurzaam bewaard, zodat de door betrokken bij gelegenheid van het nemen van de vingerafdrukken gebezige c.q. opgegeven personalia altijd ondubbelzinnig kunnen worden gerelateerd aan de vastgelegde vingerafdrukken. Indien de verdachte geen verklaring aflegt en/of indien hij geen ID-bewijs overlegt en/of indien geen ID-bewijs bij hem wordt aangetroffen, wordt dit gegeven mét de reden of oorzaak daarvoor eveneens vastgelegd.
- m. Bij het nemen van vingerafdrukken vergewist de uitvoerende ambtenaar zich ervan dat de vingertoppen van betrokken niet gemanipuleerd of beschadigd zijn. Bij inzage van een ID-bewijs gaat de uitvoerende ambtenaar - binnen de hem ter beschikking staande mogelijkheden - na of het ID-bewijs echt, eigen, geldig en gekwalificeerd ("EEGG") is (zie nader par. 3.2).
- n. Bij het nemen van een foto en/of het nemen van vingerafdrukken worden in het geval van *identificatie* altijd datum, tijd en locatie, en de eventueel door betrokken opgegeven en/of op het ID-bewijs gevonden naam vastgelegd en aangeboden aan het vingerafdrukkenbestand.¹¹ De genomen vingerafdrukken worden vastgelegd in het vingerafdrukkenbestand. Bij het nemen van vingerafdrukken ter *verificatie* worden alleen datum, tijd en locatie, en het SKN van betrokken vastgelegd en aangeboden aan het vingerafdrukkenbestand. In dit geval worden géén vingerafdrukken vastgelegd. De verifiërende instantie biedt het SKN plus de vingerafdrukken van betrokken aan en krijgt de melding terug: hit / no-hit. In het geval van een hit krijgt zij tevens de personalia en de foto te zien. In het geval van een no-hit is de vervolgactie afhankelijk van de aard van de beschikbare informatie.
- o. Ingevolge de Wivvg wordt voorafgaand aan afnemen van celmateriaal van een verdachte of veroordeelde ten behoeve van DNA-onderzoek de identiteit van betrokken geverifieerd met gebruikmaking van vingerafdrukken. In beginsel is P2 toereikend (het SKN is immers reeds bekend), mits van

De BRP bestaat uit twee delen: een ingezetenen-deel (het oude GBA-deel) en een niet-ingezetenen-deel t.w. het Register Niet Ingezetenen (RNI).

¹¹ In het Bivv zijn de gegevens aangewezen die moeten resp. mogen worden opgenomen.

betrokkene reeds vingerafdrukken bekend zijn. Zijn nog geen vingerafdrukken bekend, dan dient P3 en/of P4 (en eventueel P5) te worden uitgevoerd.

- p. De organisatie of functionaris die de identiteit van een verdachte of veroordeelde vaststelt, is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de daartoe gebezigegevens. De officier van justitie bewaakt en toetst de kwaliteit van de gegevens omtrent de identiteitsvaststelling in de door hem te behandelen strafzaak.
- q. De gegevens waarop de identiteitsvaststelling is gebaseerd, worden in de SKDB vermeld op een zodanige wijze dat elke functionaris in de strafrechtsketen daar indien nodig snel en op eenvoudige wijze kennis van kan nemen.
- r. Indien met betrekking tot een geregistreerde persoon twijfels bestaan of twijfels rijzen omtrent de juistheid of de betrouwbaarheid van een of meer van de opgenomen identificerende persoonsgegevens en dienaangaande geen voldoende opheldering kan worden bereikt, wordt daarvan in de SKDB aantekening gemaakt op een zodanige wijze dat dit bij het raadplegen van de databank kenbaar is. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als in het kader van een identiteitsonderzoek een geregistreerde opduikt als mogelijke betrokken bij of slachtoffer van een identiteitsverwisseling of -fraude.
- s. Alle verzamelde identificerende persoonsgegevens - ook eventuele aliassen, valse ID-bewijzen en andere onjuist gebleken gegevens - worden in de SKDB bewaard¹² ten behoeve van eventueel later onderzoek. Indien een identificerend en/of een administratief gegeven omtrent een geregistreerde persoon wordt gewijzigd of gecorrigeerd, wordt het oude gegeven nooit weggegooid of overschreven, maar als "verschijningsvorm" of "alias" of onder een andere vergelijkbare aanduiding bewaard in de centrale bestanden (de SKDB, het vingerafdrukkenbestand).
- t. Indien wordt vastgesteld of vermoed dat een verdachte, veroordeelde of getuige valse gegevens heeft opgegeven bij de identiteitsvaststelling, of gebruik heeft gemaakt van een andere dan de eigen identiteit, wordt daarvan altijd proces-verbaal opgemaakt (door een opsporingsambtenaar) of aangifte gedaan (door andere functionarissen). Indien een gesigneerd of vermoedelijk vals identiteitsbewijs wordt aangetroffen, wordt dit in beslag genomen. Vervalsing van of manipulatie met een identiteitsbewijs wordt gemeld aan de uitgever van het ID-bewijs.
- u. Indien de verdachte of veroordeelde vreemdeling blijkt te zijn in de zin van de Vreemdelingenwet 2000, neemt de functionaris die de identiteitsvaststelling uitvoert contact op met de diensten en/of

¹² Ongeacht hoe de informatie - al dan niet geautomatiseerd - tot de SKDB komt.
Pagina 26 van 49

functionarissen die met de uitvoering van deze wet zijn belast. Het strafrechtelijke traject wordt intussen voortgezet. Het Protocol vreemdeling in de strafrechtsketen (VRIS) wordt gevuld. Er wordt een onderzoek ingesteld naar de nationaliteit en de verblijfsrechtelijke positie van betrokkenen. Het vreemdelingennummer wordt opgenomen in de SKDB en het SKN wordt (conform art. 27b, tweede lid, WvSv) opgenomen in de BVV.

- v. Indien een ketenpartner van oordeel is dat een geregistreerde identiteit geheel of gedeeltelijk moet worden gewijzigd, dan wel vermoedt of vaststelt dat een verdachte valse gegevens heeft opgegeven bij de identiteitsvaststelling, dan wel vermoedt of vaststelt dat een verdachte zich in het verleden van valse personalia of valse identiteiten (aliassen etc.) heeft bediend, meldt hij dat aan de MA. Indien een ketenpartner na onderzoek afwijkingen constateert ten opzichte van gegevens die in de BRP zijn opgenomen, meldt hij dit aan de MA. (Afwijkingen ten opzichte van gegevens die in de BVV zijn opgenomen, dienen te worden gemeld aan de politie-eenheid die verantwoordelijk is voor het toezicht op de vreemdeling en aan de MA). De MA beoordeelt de melding en beslist over de noodzaak van nader onderzoek. De MA kan - al dan niet via het OM - de politie of een andere opsporingsinstantie verzoeken om een identiteitsonderzoek uit te voeren. De resultaten van het onderzoek worden aan de MA aangeboden, die beslist over de wijziging van de geregistreerde gegevens. De MA meldt (conform art. 2.34 Wet basisregistratie personen) haar bevindingen aan de gemeente (en/of de BVV of het RNI); tevens koppelt zij aan de instantie die de melding heeft gedaan, het resultaat van haar onderzoek terug. In voorkomende gevallen kan het OM op de voet van art. 1:24 Burgerlijk Wetboek de Rechtbank verzoeken verbetering van een of meer akten van de burgerlijke stand te gelasten.
- w. De ketenorganisaties stellen interne procedures op voor het geval dat de apparatuur die gebruikt wordt voor de identiteitsvaststelling niet of niet naar behoren functioneert, en maken die procedures bekend binnen hun organisatie.

3 Procedures

3.1 Inleiding

In paragraaf 1.2 en 1.3 is aangegeven uit welke vier standaardelementen de identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen is opgebouwd en in welke samenhang deze worden ingezet ten behoeve van de identificatie of verificatie. In de gevallen waarin de standaardelementen niet tot opheldering leiden omtrent de identiteit, is nader onderzoek noodzakelijk. De standaardelementen zijn de bouwstenen van de procedures 1 t/m 4, het nader onderzoek wordt in dit protocol aangeduid als procedure 5 (P5).

De samenhang van de procedures is als volgt.

- Procedure 1a is de standaardprocedure voor *identificatie* van een verdachte bij staandehouding en bij aanhouding wegens een feit waarvoor géén voorlopige hechtenis is toegelaten. Slaagt deze procedure niet, dan wordt "opgeschaald" naar procedure 3 (art. 55c, derde lid, WvSv: nemen van vingerafdrukken op bevel van de ovj of hulp-ovj in geval van twijfel over de identiteit).
- Procedure 1b is de standaardprocedure voor *verificatie* van de identiteit van een verdachte of veroordeelde in alle gevallen waarin er nog geen vingerafdrukken van betrokkenen zijn opgenomen in de databank.
- Procedure 1c betreft niet een verdachte of veroordeelde, maar een getuige of een opgeëiste persoon die is verschenen voor de rechter en over wiens identiteit twijfel bestaat. Strikt genomen hoort deze procedure niet thuis in dit Protocol. Zij heeft immers niet betrekking op de verificatie van een identiteit in de keten, maar enkel op de vaststelling van de identiteit van een persoon in één schakel van de keten, nl. ten overstaan van de rechter op de zitting of in raadkamer.¹³ Om het verschil in uit te voeren handelingen ten aanzien van het ID-bewijs scherp te markeren, wordt deze procedure hier toch kort beschreven.
- Procedure 2 is de standaardprocedure voor *verificatie* van de identiteit van een verdachte of veroordeelde in alle gevallen waarin reeds vingerafdrukken van betrokkenen zijn opgenomen in de databank.
- Procedure 3 is in beginsel de standaardprocedure voor het *identificeren* van een verdachte die is aangehouden op of wordt verhoord ter zake van verdenking van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan.

¹³ Opsporingambtenaren kunnen op grond van art. 8 Politiewet 2012 een getuige vragen zijn of haar identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden.

Daarnaast is deze procedure van toepassing indien de identiteitsvaststelling (identificatie of verificatie) conform P1 of P2 niet is geslaagd.

- Procedure 4 is van toepassing indien de verdachte of veroordeelde nog niet met gebruikmaking van (gerolde) vingerafdrukken is geregistreerd terwijl dat wel voorgeschreven is.
- Procedure 5 is eerst aan de orde indien de overige procedures niet slagen of als er anderszins aanleiding is voor nader onderzoek naar de identiteit.
- Voor een registratie in de SKDB is P1 toereikend indien geen vingerafdrukken voorgeschreven zijn voor de identiteitsvaststelling. Is het gebruik van vingerafdrukken wel voorgeschreven, dan dient registratie te zijn gebaseerd op P3 en P4.

In de volgende paragrafen worden de genoemde procedures achtereenvolgens beschreven. Waar sprake is van gebruik van apparatuur (voor controle van het document of voor het nemen van foto's of vingerafdrukken) moeten de daarmee verzamelde gegevens (dan wel de apparatuur zelf) voldoen aan de daarvoor door de bevoegde personen of organen vastgestelde (kwaliteits)normen.

3.2 Identificatie en verificatie met ID-bewijs (P1)

Deze procedure kent drie varianten:

1. identificatie van een verdachte (= P1a),
2. verificatie van een verdachte of veroordeelde (= P1b),
3. verificatie door een rechter van de identiteit van een getuige of opgeëiste persoon etc. (= P1c).

De procedure begint in alle gevallen met het vragen naar de naam, voornamen, geboortedatum en geboorteplaats, en eventueel andere personalia, zoals adres van inschrijving in de BRP, woon- of verblijfplaats en eventueel BSN (vgl. art. 27a, 29c, 52, 55c eerste lid WvSv). De verdachte is in geval van verhoor door een opsporingsambtenaar of rechter niet tot antwoorden verplicht (art. 29, eerste lid, WvSv).

In de procedures P1a en P1b wordt de betrokkene gevraagd een identiteitsdocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage aan te bieden. Indien de verdachte die is staande gehouden of aangehouden (P1a) weigert een ID-bewijs ter inzage aan te bieden, kan hij aan zijn kleding worden onderzocht en kunnen voorwerpen die hij bij zich draagt of met zich mee voert, worden onderzocht (art. 55b WvSv). Leidt dit onderzoek niet tot afdoende opheldering over de identiteit van de verdachte, dan moet de verdachte in beginsel worden aangehouden voor nader identiteitsonderzoek; het oordeel hierover is voorbehouden aan de (hulp-)officier van justitie (art. 55c, derde lid, WvSv). De staande gehouden verdachte die geen ID-bewijs ter inzage aanbiedt, kan ter plekke

worden aangehouden wegens (verdenking van) overtreding van artikel 447e WvSr, waarna al hetgeen op de aangehouden verdachte betrekking heeft, van toepassing is.

Inzage van het ID-bewijs houdt in:

- a) vergelijken van de foto in het ID-bewijs met de persoon die het ID-bewijs aanbiedt, en
- b) vergelijken van de gegevens in het ID-bewijs met die welke (eventueel) door de betrokkenen zijn opgegeven.

Tevens wordt het ID-bewijs getoetst op vier vragen ("EEGG"):

1. is het echt,
2. is het eigen,
3. is het geldig,
4. is het gekwalificeerd.

De controle op echtheid behelst een onderzoek naar misbruik, namaak of vervalsing van het ID-bewijs. "Eigen" ziet op de vraag of het ID-bewijs inderdaad betrekking heeft op degene die er gebruik van maakt om zich te identificeren, dan wel is aangegeven aan een andere persoon dan degene die er gebruik van maakt. "Geldig" ziet op de termijn waarvoor het ID-bewijs geldig is. "Gekwalificeerd" wil zeggen: het is een ID-bewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. Indien een foto en/of vingerafdrukken zijn opgenomen in de chip op het paspoort of reisdocument, mag de opsporingsambtenaar die de identificatie of verificatie uitvoert die biometrische kenmerken gebruiken voor het verifiëren van de authenticiteit van het ID-bewijs ("echt") en de identiteit van de houder ("eigen").¹⁴

Indien apparatuur voor onderzoek van het ID-bewijs (een documentscanner) beschikbaar is, wordt voorts als volgt gehandeld.

- a. In het geval van *identificatie* van een verdachte (= P1a) wordt de apparatuur gebruikt om de controle van de echtheid van het ID-bewijs te ondersteunen, om de relevante gegevens uit het ID-bewijs geautomatiseerd over te nemen vanuit de Machine Readable Zone (MRZ) en om een - al dan niet digitale - kopie van het ID-bewijs te maken.
- b. In het geval van *verificatie* met betrekking tot een verdachte (= P1b) wordt de apparatuur gebruikt om de controle van de echtheid van het ID-bewijs te ondersteunen en om een - al dan niet digitale - kopie van het ID-bewijs te maken. De geautomatiseerde controle op EEGG wordt echter in beginsel

¹⁴ Vgl. art. 4, derde lid, van Verordening (EG) 2252/2004.

alleen uitgevoerd door opsporingsambtenaren; in alle overige gevallen blijft zij achterwege.

- c. Heeft de identiteitsvaststelling niet betrekking op een verdachte of veroordeelde maar op een getuige of opgeëiste persoon (= P1c; deze situatie doet zich alleen voor bij de rechter-commissaris of in de raadkamer of op een terechting of in een uitleveringszaak), dan zal voorhands worden volstaan met inzage c.q. visuele beoordeling van het document; op de rechtbanken en de parketten is er vooralsnog geen apparatuur om de controle van de echtheid van het ID-bewijs te ondersteunen.

De verschillende acties die onder P1 (kunnen) worden uitgevoerd met het ID-bewijs, kunnen met betrekking tot de verschillende categorieën van justitiabelen als volgt schematisch worden samengevat:

	handmatig		geautomatiseerd (met documentscanner)	
	inzage en visuele vergelijking	raadplegen registers t.b.v. controle op "EEGG"	(eventueel) kopie maken	overnemen van de gegevens (in SKDB)
P1a: verdachte (identificatie)	ja	ja	ja	ja
P1b: verdachte of veroordeelde (verificatie)	ja	ja (mag)	ja	nee
P1c: getuige of opgeëiste persoon	ja	ja (mag)	nee	nee

De wijze waarop de controle van het ID-bewijs op de vier criteria EEGG moet worden uitgevoerd, is beschreven in het document "Normen identiteitsvaststelling met behulp van een document".¹⁵ In dat document is ook beschreven welke registers moeten worden geraadpleegd en hoe documentscanners ondersteuning verlenen.

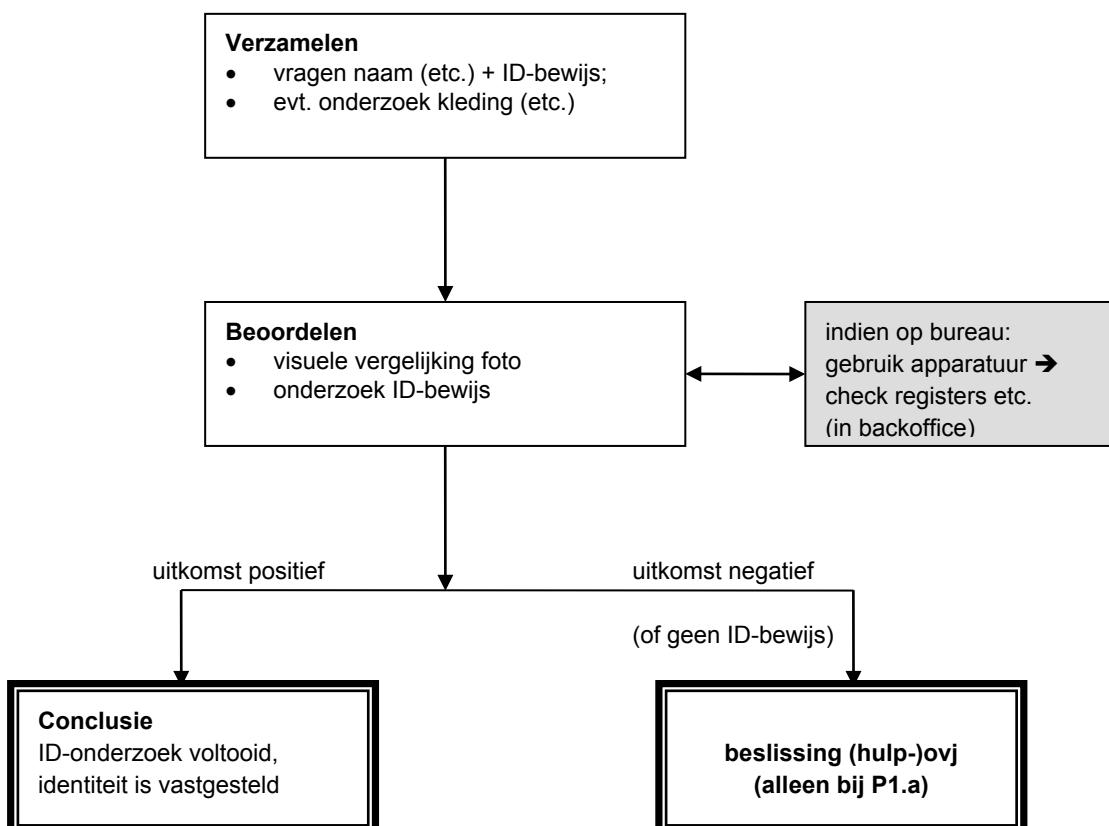
Indien het identiteitsonderzoek naar het oordeel van de onderzoekende ambtenaar positief uitvalt, is daarmee de identiteitsvaststelling voltooid. In het proces-verbaal (of andere document met het oog waarop het identiteitsonderzoek is uitgevoerd)

¹⁵ Normen documentcontrole 1.1. 12 juli 2007 (identiteitsdocumentscanner).

wordt de uitkomst van het identiteitsonderzoek vastgelegd met vermelding van de aard en het kenmerk van het ID-bewijs waarop dat is gebaseerd.

In geval van twijfel, bijvoorbeeld doordat het onderzoek van het ID-bewijs naar het oordeel van de identifierende opsporingsambtenaar niet positief uitvalt, is nader identiteitsonderzoek noodzakelijk overeenkomstig P3 en/of P4; hiervoor is een beslissing van de officier of hulpofficier van justitie noodzakelijk (art. 55c, derde lid, WvSv).

De procedure voor identiteitsvaststelling met alleen een ID-bewijs, zoals in deze paragraaf beschreven (P1), kan als volgt vereenvoudigd worden samengevat:

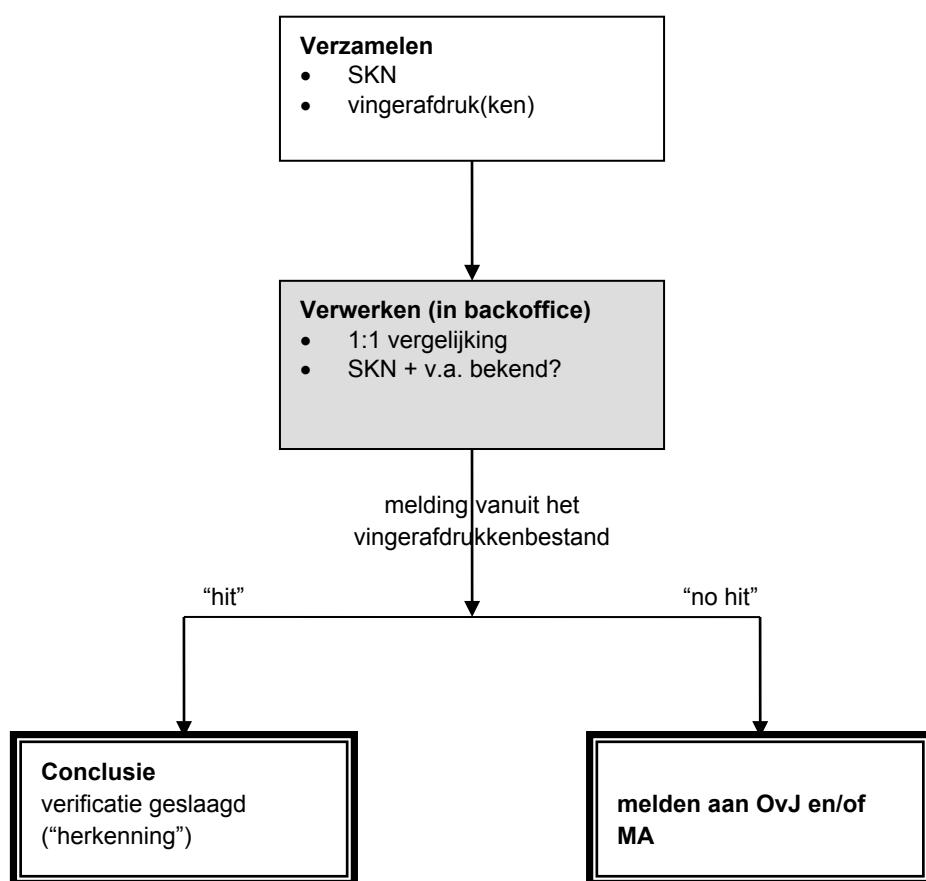
3.3

Verificatie met SKN + vingerafdrukken (P2)

Dit proces houdt in het nemen van één of meer gescande vingerafdrukken ("livescan"). Deze worden mét het SKN digitaal aangeboden aan het vingerafdrukkenbestand, met vermelding van datum en tijd. Het systeem vergelijkt 1:1 en antwoordt binnen enkele seconden of de aangeboden combinatie van

vingerafdruk en SKN reeds als zodanig bekend is ("hit / no hit"). Als dat het geval is, wordt dit teruggemeld en worden de bij de identiteit behorende personalia en foto getoond. Is de aangeboden combinatie niet reeds als zodanig bekend, of wel bekend maar nog niet overeenkomstig de wet en dit protocol vastgesteld, dan is nader identiteitsonderzoek noodzakelijk.

P2 kan als volgt schematisch worden samengevat:

3.4

Identificatie met foto + vingerafdrukken (P3, P4)

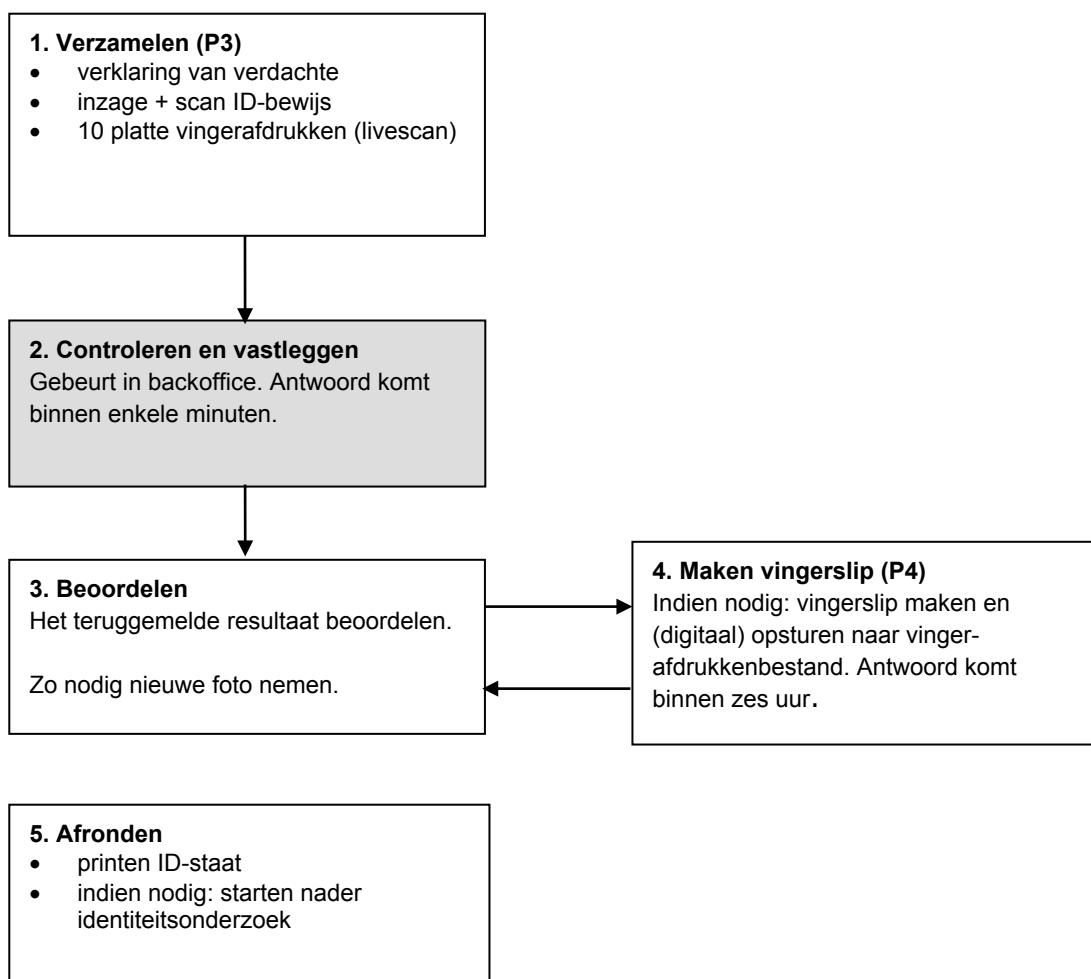
Er wordt altijd gestart met het nemen van tien platte vingerafdrukken. Dit gebeurt digitaal ("livescan"). Tevens wordt de verdachte gevraagd naar zijn naam (etc.) en wordt het ID-bewijs ter inzage gevraagd overeenkomstig P1a, en wordt een frontale foto gemaakt.¹⁶ Dit geheel wordt aangeduid als P3. Deze procedure heeft als doel

¹⁶ Onder art. 55c WvSv kunnen ook andere dan frontale gelaatsfoto's worden genomen.
Pagina 34 van 49

om eenvoudig en snel met gebruikmaking van vingerafdrukken de identiteit vast te stellen.

Indien betrokkene op basis van de platte vingerafdrukken niet wordt herkend in het vingerafdrukkenbestand, of indien er ondanks herkenning van de vingerafdrukken twijfel blijft ten aanzien van de juiste identiteit, moeten aanvullend tien gerolde vingerafdrukken worden genomen; een beslissing van een officier of hulpofficier van justitie is hiervoor niet vereist. Dit wordt aangeduid als PP4.¹⁷

Schematisch ziet de procedure er als volgt uit:

Indien betrokkene op basis van zijn vingerafdrukken wordt herkend, wordt in stap 2 het corresponderende SKN teruggemeld. Indien betrokkene niet wordt herkend,

¹⁷ Procedure 4 wordt alleen uitgevoerd op die locaties waar de benodigde voorzieningen en kennis aanwezig zijn. In het geval van met inkt en papier gerolde vingerafdrukken zal dit voorhands met name op cellencomplexen zijn. Zie de circulaire van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 mei 2010 over de inwerkingtreding van de Wivvg.

wordt een nieuwe registratie in het vingerafdrukkenbestand en SKDB aangemaakt en een nieuw SKN toegekend en teruggemeld. Indien in P4 blijkt dat de persoon toch al bekend was, wordt dat teruggemeld en zullen de MA en de Landelijke Eenheid van de Politie in onderling overleg de bestaande en de nieuwe registratie aan elkaar koppelen.

Indien de verdachte medewerking weigert of zich eventueel zelfs verzet, kan tegen hem proces-verbaal worden opgemaakt ter zake van overtreding van artikel 184 of 180 WvSr. Maar het verdient uiteraard de voorkeur om te trachten alsnog de foto en vingerafdrukken te nemen, waarbij - binnen de daarvoor geldende regels en voorwaarden - zo nodig dwang kan worden toegepast.

Het resultaat van de identificatie wordt vastgelegd in het systeem en op de ID-staat. De ID-staat vermeldt onder meer:

- datum en tijd van de identiteitsvaststelling,
- zo mogelijk de personalia (eventueel NN) en BSN (en/of eventueel vreemdelingennummer) van betrokkene,
- het SKN,
- de foto,
- enkele gegevens over de opsporingsambtenaar die de identificatie heeft uitgevoerd, en
- de aard van de gegevens (opgave verdachte, ID-bewijs, foto, vingerafdrukken) waarop de uitgevoerde identificatie is gebaseerd.

De ID-staat is een formulier met identificerende persoonsgegevens dat wordt samengesteld vanuit de BVID ('vanaf de zuil') en dat door de opsporingsambtenaar bij het pv/dossier moet worden gevoegd. Het Openbaar Ministerie dient bij de ontvangst van de dossiers te controleren of en zo ja of de juiste ID-staten zijn bijgevoegd. Indien het dossier geen of niet de juiste ID-staat bevat, dient door het OM terstond actie te worden ondernomen om dit (doen) te herstellen.¹⁸

3.4.1 *Identificatie met (foto +) 10 "platte" vingerafdrukken (P3)*

Met deze procedure wordt gestart bij een aanhouding of verhoor op verdenking van een VH-misdrijf (en als er bij een niet-VH-delict sprake is van twijfel over de identiteit, naar het oordeel van de officier of hulpofficier van justitie). Zij houdt in:

¹⁸ Zie ook 'Richtlijnen voor het vaststellen (en vastleggen) van de identiteit van de verdachte' in de brief van de Voorzitter van het College van PG's, d.d. 24 juni 2015, kenmerk PaG/B&S/17144, Maatregelen n.a.v. rapport 'Beschikt en Gewogen' van PG HR.

- vragen naar naam etc. ("eigen verklaring"),
- inzage + controle ID-bewijs,
- nemen van tien digitaal gescande vingerafdrukken ("livescan").

De vingerafdrukken worden digitaal aangeboden aan het vingerafdrukkenbestand, met vermelding van datum en tijd. Het vingerafdrukkenbestand gaat na of de aangeboden set vingerafdrukken reeds bekend is (dit is een 1:n zoekactie) en antwoordt binnen ten hoogste enkele minuten. De identificerende opsporingsambtenaar vergelijkt alle verzamelde gegevens (d.w.z.: SKDB + ID-bewijs + evt. eigen verklaring).

Er zijn twee situaties mogelijk.

1. *Situatie:* Verdachte heeft al een "biometrisch SKN". Het reeds bekende SKN + bijbehorende gegevens (personalia, foto) worden getoond vanuit de SKDB. Verdachte heeft of toont een EEGG identiteitsbewijs en heeft eventueel ook een verklaring afgelegd. Alle verzamelde gegevens stemmen onderling overeen, de getoonde foto is nog goed gelijkend en er is ook overigens geen aanleiding tot twijfel over de identiteit.
Vervolgactie: Geen, identificatie is voltooid.¹⁹
2. *Situatie:* Er is nog geen volledige registratie, of de getoonde foto is niet of niet meer goed gelijkend, of de reeds geregistreerde gegevens stemmen niet overeen met de vanuit de verdachte verzamelde gegevens.
Vervolgactie: Alsnog volledige registratie dan wel nader identiteitsonderzoek uitvoeren.

Als vermoed wordt dat de verdachte een vreemdeling is, wordt de set vingerafdrukken zowel in het strafrechtelijke vingerafdrukkenbestand als in het vreemdelingenrechtelijke vingerafdrukkenbestand (de BVV) gezocht. Indien reeds vingerafdrukken, genomen krachtens het vreemdelingenrecht, aanwezig zijn in de BVV, worden toch alsnog vingerafdrukken overeenkomstig dit protocol resp. overeenkomstig het WvSv genomen en in het strafrechtelijke vingerafdrukkenbestand opgeslagen. Daarmee wordt voorkomen dat problemen zouden kunnen rijzen doordat vingerafdrukken die in het kader van het vreemdelingenrecht zijn genomen, wellicht niet gebruikt zouden mogen worden in het strafrecht.

¹⁹ N.B.: De komende jaren kan het nog voorkomen dat van een verdachte al wel gerolde vingerafdrukken aanwezig zijn, maar dat hij nog geen biometrisch SKN heeft. In dat geval wordt door de SKDB een nieuw SKN aangemaakt en aan de identificerende ambtenaar teruggemeld. Ook dan geldt dat als alle verzamelde gegevens onderling overeenstemmen en er geen aanleiding is tot twijfel over de identiteit, geen vervolgactie nodig is: de identificatie is voltooid.

3.4.2

Identificatie met foto + 10 "gerolde" vingerafdrukken (P4)

Deze procedure wordt alleen uitgevoerd als in P3 de verdachte niet op basis van zijn vingerafdrukken wordt herkend in het vingerafdrukkenbestand.²⁰ De vingerafdrukken worden (met inkt op een vingerslip, dan wel digitaal) gerold genomen.

De vingerafdrukken worden, met de eventueel daarbij opgegeven naam (etc.), aangeboden aan het vingerafdrukkenbestand. In het vingerafdrukkenbestand wordt gezocht of de set vingerafdrukken niet toch reeds bekend is. Het resultaat van het onderzoek wordt binnen zes uur teruggemeld aan de opsporingsinstantie die de vingerafdrukken heeft aangeleverd en aan de MA.²¹

3.5

Nader identiteitsonderzoek (P5)

Deze procedure wordt ingezet indien na uitvoering van de hiervóór beschreven procedures twijfel blijft bestaan omtrent de identiteit van de verdachte. Dit kan onder meer het geval zijn indien al wel vingerafdrukken bekend zijn maar nog niet gekoppeld aan een "EEGG" ID-bewijs, terwijl op het moment van identificatie ook niet zo'n document voorhanden is.

Een opsporingsonderzoek is niet afgerond zolang niet voldoende zekerheid is verkregen omtrent de identiteit van de verdachte. Er kan dan gebruik worden gemaakt van de in artikel 61a WvSv vermelde bevoegdheden "in het belang van het onderzoek", alsmede van alle overige wettige opsporingsbevoegdheden.

De onderzoeksresultaten worden vastgelegd in een proces-verbaal van verrichtingen en bevindingen en aangeboden aan de MA, die besluit omtrent opneming in de SKDB. Indien het niet mogelijk is tot afdoende opheldering te komen omtrent de verschillende identiteiten, wordt in ieder geval in de desbetreffende registers bij de desbetreffende identiteiten daarvan melding gemaakt op een zodanige wijze dat dit bij het raadplegen van het bestand kenbaar is.

De partij die het identiteitsonderzoek volgens deze paragraaf uitvoert, legt in het eigen primaire-processysteem vast op basis van welke bronnen de identiteit is vastgesteld. De aard van de documenten en de eventuele combinatie van de gebezigde bronnen worden vastgelegd. Op ketenniveau, d.w.z. in de SKDB, wordt vastgelegd:

²⁰ Hiermee wordt zowel gedoeld op de Voorziening voor verificatie en identificatie (VVI) als op HAVANK; deze worden in dit protocol functioneel als één beschouwd.

²¹ In een aantal gevallen worden de gerolde vingerafdrukken (vingerslips) thans nog per koerier toegezonden aan de Landelijke Eenheid van de Politie; in dat geval kan het resultaat van het onderzoek uiteraard niet binnen zes uur teruggemeld worden.

- welke organisatie en welke functionaris de identiteit heeft vastgesteld,
- aan welk type documenten de gebruikte gegevens zijn ontleend c.q. op welke gegevens de identiteitsvaststelling is gebaseerd, en
- welke mate van zekerheid resp. waarschijnlijkheid aan de vaststelling kan worden toegekend.

De vastlegging geschiedt op een zodanige wijze dat deze gegevens bij het raadplegen van het bestand kenbaar zijn.

Er kunnen twee aanleidingen zijn om een identiteitsonderzoek zoals in deze paragraaf bedoeld in te stellen. De ene mogelijkheid is dat de politie op eigen initiatief zo'n onderzoek instelt, als bij de identificatie blijkt dat de "standaard"-middelen niet voldoende opheldering bieden over de identiteit van de aangehouden verdachte. De andere mogelijkheid is dat er op enig moment twijfel rijst omtrent een vastgestelde identiteit en dat de MA - al dan niet via het OM - een verzoek doet tot het (doen) instellen van een nader onderzoek naar de identiteit van een geregistreerde verdachte of veroordeelde. In het eerste geval worden de resultaten gemeld aan de MA en verwerkt in het proces-verbaal van de strafzaak dat aan het OM wordt aangeboden. In het tweede geval worden de resultaten aangeboden aan de MA (en onder omstandigheden ook aan het OM dat de opdracht tot onderzoek verstrekte).

3.6 Opleiding, kennis en expertise

Voor de juiste uitvoering van het identificatieproces conform dit protocol is het hebben van het adequate kennis en expertiseniveau van wezenlijk belang. Zowel bij de eerstelijns- als bij de tweedelijns uitvoering dienen de daartoe aangewezen en geautoriseerde professionals op permanente basis geschoold en bijgeschoold te worden via de daartoe geëigende opleidingen en cursussen. Via een gedegen inbedding in de basis-opleiding en door middel van specifieke expert-opleidingen moet structurele aandacht geborgd zijn.

4 Matching

4.1

De Matching Autoriteit: functies en taken

De minister van Justitie en Veiligheid kent aan elke verdachte een SKN toe en beheert de SKDB. De wettelijke taken van de minister met betrekking tot het uitgeven en beheren van het SKN en het beheer van de SKDB worden in mandaat uitgevoerd door de Justitiële Informatiedienst, afdeling Matching (de Matching Autoriteit). Het matchen houdt in dat door de ketenpartijen aangeleverde identificerende persoonsgegevens worden vergeleken met de reeds in de SKDB aanwezige registraties. De MA kan daaraan de conclusie verbinden dat de persoon reeds een SKN heeft, of dat de persoon nog geen SKN heeft; in het laatste geval zal aan betrokkenen een SKN worden toegekend. Een verdachte heeft nog geen SKN indien hij nog niet bekend is in de SKDB en/of indien hij nog niet overeenkomstig de wet en het protocol is geïdentificeerd. De matching van vingerafdrukken wordt uitgevoerd binnen het vingerafdrukkenbestand.

In het geval van identificatie zonder gebruikmaking van biometrie (P1) wordt, nadat door een functionaris overeenkomstig de wet en dit protocol de identiteit van een verdachte is vastgesteld, de set van verzamelde gegevens aangeboden aan de SKDB. Daarin wordt nagegaan of betrokken reeds een SKN heeft. Zo ja, dan meldt de MA het SKN terug aan de functionaris of organisatie die de gegevens had aangeleverd; de aangeleverde set gegevens wordt toegevoegd aan het reeds geregistreerde SKN. Zo nee, dan wordt een nieuw SKN aangemaakt en teruggemeld aan de functionaris of organisatie die de gegevens had aangeleverd.

Indien de identificatie is uitgevoerd met gebruikmaking van vingerafdrukken (P3 en/of P4), wordt in het vingerafdrukkenbestand nagegaan of betrokken daar reeds geregistreerd is en al een SKN heeft. Indien dat het geval is, wordt het SKN teruggemeld; de aangeleverde set gegevens wordt toegevoegd aan het reeds geregistreerde SKN (administratieve identificerende persoonsgegevens en foto in de SKDB; de vingerafdrukken in het vingerafdrukkenbestand). Indien de betrokken nog geen SKN heeft binnen het vingerafdrukkenbestand, worden de verzamelde gegevens aangeboden aan de SKDB en wordt in de SKDB een nieuw SKN aangemaakt en teruggemeld.

Indien de aangeboden administratieve gegevens afwijken van de in de SKDB opgenomen gegevens maar de MA nochtans van oordeel is dat het een reeds onder een SKN geregistreerde persoon betreft, meldt zij het SKN en de reeds geregistreerde gegevens terug aan de aanleverende functionaris of organisatie. Iedere instantie die gegevens verwerkt, is ingevolge de wetgeving (Art. 3 lid 1

Wjsg; artikel 4, eerste lid, Wet politiegegevens) verplicht de nodige maatregelen te treffen opdat de persoonsgegevens die zij verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. De aanleverende organisatie neemt derhalve de gegevens uit de SKDB over, óf de aangeleverde gegevens worden in de SKDB toegevoegd aan het reeds bestaande SKN.

Indien naar het oordeel van de MA nader identiteitsonderzoek nodig is, richt zij een daartoe strekkend verzoek tot de desbetreffende opsporingsinstantie. In voorkomende gevallen kan zij ook een verzoek doen aan het OM. De opsporingsinstantie meldt de resultaten van het uitgevoerde onderzoek terug aan de MA.

De MA heeft, uitgaande van de hiervoor geschatste rol en functie²², de volgende taken:

- a. *Uitgifte en beheer van SKN's:* Op basis van de aangeleverde identificerende persoonsgegevens kent de MA een SKN toe aan een identiteit dan wel voegt zij informatie toe aan een reeds bestaand SKN. Indien aan vermoedelijk dezelfde persoon meer dan één SKN is toegekend op basis van verschillende identificaties, beoordeelt de MA de gegevens en legt eventueel koppelingen tussen de verschillende SKN's resp. identiteiten. Identificaties op basis van vingerafdrukken kunnen altijd "hard", dat wil zeggen met maximale mate van waarschijnlijkheid, aan elkaar gekoppeld worden; deze worden derhalve onder één en hetzelfde SKN gebracht. Identificaties die worden uitgevoerd zonder gebruikmaking van vingerafdrukken zijn "zachter", d.w.z. zij hebben een mindere mate van waarschijnlijkheid, en kunnen leiden tot meer dan een SKN; de verschillende SKN's worden dan ook "zacht" gekoppeld. Indien een identificatie is uitgevoerd mét gebruikmaking van vingerafdrukken is deze leidend en worden de SKN's die reeds zijn toegekend op basis van identificatie zonder vingerafdrukken (en de bij die SKN's behorende gegevenssets) daar "zacht" aan gekoppeld.
- b. *Beoordelen:* De MA beoordeelt de ter identificatie of verificatie aangeleverde gegevens marginaal. Onder meer toetst zij of de gegevens compleet zijn en of de juiste bronnen gehanteerd zijn (eigen opgave van betrokken, ID-bewijs, foto, vingerafdrukken). Zij gaat daarbij uit van de door de identificerende instantie gekozen procedure. Het is niet aan de MA om te beoordelen of de identificerende instantie de juiste procedure heeft gekozen; dat oordeel komt toe aan het OM. Voorts checkt zij de gegevens op de BRP () of op de BVV (indien een V-nummer bekend is) en/of andere

²² De in dit hoofdstuk geschatste rol en functie van de MA doet geen afbreuk aan de wettelijke bevoegdheden van de rechter krachtens het Wetboek van Strafvordering, zie onder meer de artikelen 579-584 van dat wetboek (het rechtsgeding tot herkenning van veroordeelden of van andere gevonniste personen).

registers. Zo nodig informeert zij de aanleverende instantie over haar bevindingen.

- c. *Registreren:* De MA registreert de identificerende persoonsgegevens (inclusief foto maar exclusief de vingerafdrukken) in de SKDB en kent een SKN toe aan naar haar oordeel nieuwe identiteiten. Voorts pleegt zij onderhoud op de verwerkte gegevens door wijzigingen vanuit de BRP of BVV door te voeren of door het resultaat van een uitgevoerd identiteitsonderzoek door te voeren. Eventuele wijzigingen in geregistreerde gegevens meldt zij aan de ketenpartners die daar belang bij hebben.
- d. *Behandelen verzoeken tot inzage, correctie etc.:* Personen die menen onjuist of ten onrechte geregistreerd te staan in de SKDB (al dan niet als gevolg van identiteitsfraude), kunnen zich wenden tot de minister van Justitie en Veiligheid met een verzoek om inzage dan wel correctie van geregistreerde gegevens (art. 18 Wjsg). De MA behandelt namens de minister deze verzoeken. Betreft het verzoek of de klacht een bestand dat niet door de MA wordt beheerd, dan leidt zij de klacht door naar de verantwoordelijke voor het desbetreffende bestand. De MA draagt naar vermogen bij aan een praktische en effectieve oplossing van het gerezen probleem. Voor zover mogelijk worden verzoeken informeel afgehandeld. Wijzigingen in vastgelegde gegevens worden gelogd.
- e. *Beheer SKDB:* De MA is belast met het operationele beheer van de SKDB. Zij bewaakt binnen de grenzen van haar mogelijkheden en bevoegdheden de juistheid van de in de SKDB opgenomen gegevens (vgl. art. 3 eerste lid Wjsg). Zij oordeelt over het al dan niet leggen van koppelingen tussen identiteiten in de SKDB. Bij meldingen van (ontdekt) gebruik van valse identiteiten, aliassen e.d. documenteert zij deze en beoordeelt ze op hun consequenties voor reeds bestaande registraties. Dit leidt tot het "schonen" van de SKDB (en van de daaraan via de SKN's gekoppelde justitiële documentatie). De raadplegingen van de SKDB worden vastgelegd ("gelogd"). De Justitiële Informatiedienst informeert de ketenorganisaties als zij afwijkende patronen in het raadplegen van de SKDB waarneemt.
- f. *Ondersteunen:* De MA ondersteunt de ketenpartners bij het vaststellen van identiteiten (zowel identificeren als verifiëren) door middel van een helpdesk. Indien de ketenpartner vragen heeft over een gegeven in de SKDB, kan hij de helpdesk raadplegen. Indien een ketenpartner twijfels heeft omtrent de identiteit van een verdachte of veroordeelde, dient hij de MA te verwittigen. De ketenpartijen geven aan wie zij daartoe autoriseren. Elke organisatie wijst een contactpersoon aan die kan fungeren als aanspreekpunt voor de MA.

- g. *Coördineren:* De MA coördineert nadere onderzoeken naar de identiteit van verdachten en veroordeelden. Indien vanwege twijfel over een identiteit een nader onderzoek wordt uitgevoerd, bewaakt de MA de voortgang daarvan.
- h. *Signaleren:* De MA informeert zowel binnen de keten als daarbuiten belanghebbende instanties over (vermeende) fouten in persoonsregistraties. Indien zij constateert dat de registratie van een justitiabele in de BRP onjuist is, meldt zij dit – via de zgn. Terugmeldvoorziening - aan de desbetreffende gemeente. Bij geconstateerde fouten in de BVV wordt DRM (Directie Regie Migratieketen) of de IND geïnformeerd. Indien er twijfel bestaat over de juistheid van gegevens in de SKDB zelf, kan de MA het OM verzoeken een identiteitsonderzoek te laten uitvoeren. Het OM beslist of het de politie/KMar opdracht geeft voor een nader identiteitsonderzoek. De MA informeert de officier van justitie als zij waarneemt dat een DNA-profiel is vastgesteld zonder dat de identiteit van betrokkene is geverifieerd via diens vingerafdrukken resp. dat een DNA-nummer is toegekend zonder dat er een vingerafdrukken-nummer is.
- i. *Rapporteren:* De MA volgt de ontwikkelingen met betrekking tot uitvoering van de wet en het Protocol. Zij rapporteert jaarlijks aan de minister van Justitie en Veiligheid over haar verrichtingen en legt daarover verantwoording af. Tevens rapporteert zij aan de minister over haar bevindingen ten aanzien van de identiteitsvaststelling van verdachten en veroordeelden in de strafrechtsketen. Onderdeel van deze rapportage is het geven van een beeld van de ontwikkelingen met betrekking tot het gebruik van valse identiteitsbewijzen, personalia en identiteiten (aliasen en dergelijke) in de strafrechtsketen.

4.2

Matching en de opvolging daarvan

Elke verdachte krijgt ingevolge de Wivvg één – en niet meer dan één - SKN.²³ Het SKN is de kapstok voor de identificerende persoonsgegevens in de SKDB (en het vingerafdrukkenbestand) en de sleutel tot de gegevens in de bestanden van de strafrechtsketen. Aan een SKN kunnen echter uiteenlopende sets van identificerende persoonsgegevens hangen. Immers, de identiteit van een verdachte of veroordeelde wordt op verschillende momenten vastgesteld, hetzij binnen één traject (naar aanleiding van één en hetzelfde strafbaar feit) of binnen meer dan één traject (naar aanleiding van verschillende strafbare feiten). Ook kan het voorkomen dat niet voldoende uitsluitsel kan worden verkregen over de juistheid van gegevens of dat op eenzelfde contactmoment diverse onderling niet consistente gegevenselementen

²³ Het kan ingevolge dit Protocol voorkomen dat aan een verdachte of veroordeelde meer dan één SKN is toegekend. In dat geval wordt één SKN als het "hoofd-SKN" aangemerkt. Alle zoekacties in de SKDB komen in eerste instantie uit bij dit hoofd-SKN. Alle overige eventueel toegekende SKN's worden aan het hoofd-SKN gehangen, zie hst. 2, uitgangspunt j.

betreffende de identiteit van de betrokkenen worden verzameld. Bijvoorbeeld: er wordt een verschil geconstateerd tussen de eigen opgave van de verdachte en/of een door hem overgelegd of bij hem aangetroffen identiteitsdocument en/of de personalia die over hem eerder zijn vastgelegd in het vingerafdrukkenbestand. En ten slotte kunnen verschillende functionarissen of organisaties onder omstandigheden verschillend oordelen over de juistheid, betrouwbaarheid en/of actualiteit van een of meer gegevens.

In beginsel wordt voor de identiteitsvaststelling het minst bezwarende middel ingezet: de standaardprocedure. Leidt de standaardprocedure echter niet tot afdoende opheldering omtrent de identiteit van betrokkenen, dan wordt opgeschaald (geëscaleerd) naar een zwaardere procedure. Het oordeel hierover ligt in eerste instantie bij de uitvoerende ambtenaar. In geval van twijfel raadpleegt deze zijn leidinggevende. In het geval van *identificatie* bij een verdachte ter zake van een niet-VH-delict is het oordeel in geval van twijfel voorbehouden aan de officier of hulpofficier van Justitie (art. 55c, derde lid, WvSv). “Opschalen” houdt voor de politie (en KMar) in dat zij zelf een nader identiteitsonderzoek instelt; zij stelt de Matching Autoriteit hiervan op de hoogte. Voor de rechter op de terechtzitting houdt het in dat hij een nader onderzoek naar de identiteit van de als verdachte verschenen persoon kan uitvoeren of gelasten (art. 273, eerste lid, tweede volzin, WvSv; hetzelfde geldt voor de officier van justitie in het kader van de OM-afdoening op grond van artikel 29c); dit onderzoek zal doorgaans worden uitgevoerd door de parketpolitie (of een daarmee vergelijkbare organisatie). Voor alle overige ketenpartners houdt “opschalen” in het informeren van de Matching Autoriteit. Leidt de twijfel omtrent de identiteit er echter toe dat de strafzaak “uit de rails loopt”, bijvoorbeeld doordat een taakstraf niet kan worden tenuitvoergelegd, dan dient ook de minister van Justitie en Veiligheid en waar nodig het Openbaar Ministerie (i.c. de officier van justitie) te worden verwittigd.²⁴

In alle gevallen worden de sets van identifierende gegevens opgenomen in de SKDB. In de SKDB wordt tevens vastgelegd:

²⁴ Door de inwerkingtreding Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Wet USB) per 1-1-2020 verschuift de formele verantwoordelijkheid over de executie van rechterlijke beslissingen van het OM naar de minister van Justitie en Veiligheid. Hierdoor komt de regie op de tenuitvoerlegging bij de Minister van Justitie en Veiligheid te liggen. De coördinatie van de feitelijke tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen wordt centraal belegd bij een uitvoeringsdienst van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, te weten het Centraal Justitieel Incassobureau (verder: CJIB). Met de inwerkingtreding van de wet USB verstrekkt het openbaar ministerie alle voor tenuitvoerlegging vatbare beslissingen aan de Minister. Daarnaast blijft het openbaar ministerie verantwoordelijk voor specifieke taken binnen de tenuitvoerlegging, zoals het waar nodig in het kader van de tenuitvoerlegging aanbrengen van zaken bij de strafrechter, teneinde deze een vervolgbeslissing te laten nemen.

- op welke gegevens de ID-vaststelling is gebaseerd; *alle* vanuit de betrokken verzamelde gegevens of gegevenselementen worden vastgelegd, ook al zijn deze eventueel onderling niet consistent;
- waar, wanneer en door wie de ID-vaststelling is uitgevoerd.

Nieuw aangeboden sets worden vergeleken met reeds geregistreerde sets (= matching). In de meeste gevallen zal een van de sets gegevens door de Matching Autoriteit worden aangemerkt als leidend. Dit oordeel berust op de resultaten van het door de opsporingsambtenaar uitgevoerde identiteitsonderzoek, waar nodig aangevuld met eigen administratief onderzoek door de Justitiële Informatiedienst. Allereerst moet worden vastgesteld of de verschillende sets van gegevens betrekking hebben op dezelfde persoon. Dit wordt door de Justitiële Informatiedienst bepaald aan de hand van (achtereenvolgens) de volgende criteria:

- vingerafdrukken. Of de verschillende sets van gegevens betrekking hebben op dezelfde persoon wordt in dit geval - geautomatiseerd of handmatig - vastgesteld door (de operationele beheerder van) het vingerafdrukkenbestand.
- (forensische) foto (dus niet pasfoto o.i.d.);
- BSN of Vreemdelingennummer;
- naam, geboortedatum en -plaats, adres, etc. (volgens vastgestelde algoritmen);
- documentnummer;
- overige eventueel beschikbare gegevens.

Nadat is vastgesteld dat verschillende sets personalia betrekking hebben op dezelfde persoon, stelt de MA vast welke set van personalia leidend is. Hij doet dit aan de hand van (achtereenvolgens) de volgende criteria:

- Indien de identiteit is vastgesteld op basis van P3 (vingerafdrukken + EEGG ID-bewijs) wordt het resultaat daarvan als leidend aangemerkt (= "gevalideerde identiteit").
- Indien het resultaat van nader identiteitsonderzoek volgens P5 (zonder EEGG ID-bewijs) beschikbaar is, wordt dit als leidend aangemerkt. In beide gevallen geldt dat indien de Matching Autoriteit meent te moeten afwijken van de bevindingen van de opsporingsinstanties, zij contact opneemt met de desbetreffende opsporingsinstantie en hierover in gesprek gaat.
- Indien geen vingerafdrukken en ook geen resultaten van nader identiteits-onderzoek volgens P5 beschikbaar zijn, bepaalt de Justitiële Informatiedienst op basis van de door hem gehanteerde algoritmen en

criteria welke set van gegevens als leidend moet worden aangemerkt. Deze algoritmen en criteria worden beoordeeld in de periodieke audits die worden uitgevoerd ter zake van de naleving van dit Protocol (zie par. 1.1).

De ketenpartijen die zijn aangesloten op de SKDB en uit deze databank gegevens ontvangen, gebruiken in hun primaire (strafrechtelijke) processen de set van gegevens die in de SKDB bij het desbetreffende SKN als leidend is aangemerkt (de "Leidende Administratieve Identiteit", LAI). Wanneer zij de desbetreffende gegevens overnemen of hebben overgenomen in hun eigen bestanden, volgen zij het oordeel van de Matching Autoriteit en passen zij hun bestanden aan. Dit kan geautomatiseerd dan wel handmatig worden gedaan. Iedere ketenpartner stelt hiervoor procedures op en wijst functionarissen aan die bevoegd zijn de eventuele aanpassingen door te voeren in de bestanden. De oorspronkelijke, afwijkende gegevens worden in de SKDB voor de historie bewaard.

Op basis van de als leidend aangemerkte gegevens worden documenten aangemaakt, zoals processen-verbaal, brieven, vorderingen, bevelen, aktes, oproepingen, beschikkingen, vonnissen.²⁵ Nadat een dergelijk document is opgesteld en ondertekend, gaat het zijn functie vervullen in het primaire proces: het proces-verbaal wordt ingezonden naar de officier van justitie, de dagvaarding wordt betekend, de brief toegezonden, enz.. Zo'n document kan dan niet meer worden veranderd, ook al wordt nadien - op basis van nadere en eventueel betere informatie - een andere set van gegevens als leidend aangemerkt. Deze stand van zaken kan ertoe leiden dat op verschillende documenten in hetzelfde traject verschillende personalia komen te staan. Iedere functionaris die toegang heeft tot de SKDB zal in die databank de historie van de set van gegevens kunnen raadplegen. Daarmee kunnen onduidelijkheden en misverstanden binnen de keten worden voorkomen. Naar de justitiabele toe kan wellicht misverstand worden voorkomen doordat aan latere documenten zo nodig informatie wordt toegevoegd waaruit blijkt dat (en eventueel ook waarom of op basis waarvan) het latere document andere personalia bevat dan eerdere documenten. Bijvoorbeeld kunnen in documenten aan de personalia clausuleringen worden toegevoegd zoals: "zich noemende", "ook wel bekend als", "eerder aangeduid als", en dergelijke.

Sluitstuk van het stelsel van afspraken is dat geen enkele partij of functionaris in de keten zelfstandig personalia van verdachten of veroordeelden in (eigen of gezamenlijke) bestanden wijzigt buiten de Matching Autoriteit om. De betrokken

²⁵ De artikelen 588 en 588a van het Wetboek van Strafvordering bevatten bijzondere regels voor de gegevens op basis waarvan een gerechtelijke mededeling moet worden uitgereikt resp. een afschrift van de dagvaarding of oproeping van de verdachte om op de terechting of nadere terechting te verschijnen moet worden toegezonden.

organisaties verankeren dit op beveiligingstechnisch niveau. Dit wil zeggen dat zij de mogelijkheid voor het aanbrengen van wijzigingen uitsluiten of beperken voor de lokale gebruikers. Voor het doorvoeren van wijzigingen door de Justitiële Informatiedienst zelf geldt het "vier-ogen principe". Dit wil zeggen dat wijzigingen niet door één medewerker alleen kunnen worden doorgevoerd. Alle bewerkingen worden gelogd. De dossiers worden steekproefsgewijs gecontroleerd door een senior-medewerker. De loggingbestanden worden periodiek gecontroleerd door een leidinggevende.

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Bivv	Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden
BOA	buitengewoon opsporingsambtenaar
BOD	bijzondere opsporingsdienst
BRP	Basisregistratie Personen
BSN	burgerservicenummer
BVV	Basisvoorziening Vreemdelingen
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
DGRR	Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DRM	Directie Regie Migratieketen
EEGG	echt, eigen, geldig en gekwalificeerd
GGZ	geestelijke gezondheidszorg
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
KMar	Koninklijke Marechaussee
LAI	leidende administratieve identiteit
MA	Matching Autoriteit
NFI	Nederlands Forensisch Instituut
NIFP	Nederlands Instituut voor Forensisch Psychiatrie en Psychologie
OM	Openbaar Ministerie
OvJ	officier van justitie
PI	penitentiaire inrichting
RDW	Dienst voor het Wegverkeer
RNI	Register Niet-Ingezeten
3RO	de drie reclasseringinstellingen
SKDB	strafrechtsketendatabank
SKN	strafrechtsketennummer
VH	voorlopige hechtenis
VRIS	(Protocol) vreemdeling in de strafrechtsketen
WID	Wet op de identificatieplicht
Wivvg	Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen
WvSv	Wetboek van Strafvordering